

ÚTMUTATÓ

az **ÁLLATVÁSÁROK (PIACOK)** és a **KIÁLLÍTÁSOK**
ENAR FELELŐSEI részére

a szarvasmarha ENAR bizonylatainak
használatához

4.7. verzió

(2015. július)

TARTALOMJEGYZÉK

1	ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	3
2	AZ ADATSZOLGÁLTATÁS BIZONYLATAI	4
3	A FELADATOK ÉS A KAPCSOLÓDÓ ADATSZOLGÁLTATÁSOK	5
3.1	A beszállított állatok adatainak jelentése	5
3.2	A beszállított állatok adatainak módosítása vagy törlése	6
4	HATÁRIDŐK	6
5	AZ ŰRLAPON TÖRTÉNŐ ADATSZOLGÁLTATÁS NÉHÁNY ÁLTALÁNOS FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYE	7
5.1	Formai követelmények	7

1 Általános tudnivalók

Az Útmutatóban alkalmazott rövidítések, fogalmak:

Egység:	A Megyei Kormányhivatal élelmiszerlánc- biztonsági kérdésekben illetékes főosztálya, mint szabad füljelzővel a füljelző ellátásban részt vevő szereplő.
ENAR központ:	A A NÉBIH Állattenyésztési Igazgatóság által működtetett központi ENAR üzemeltetési és ügyfélszolgálati iroda.
ENAR:	Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer.
EU ENAR azonosító:	Más tagállami ENAR jelölés szerinti azonosító.
EU füljelző:	Más tagállam EU azonosítóját tartalmazó, a tagállamban behelyezett füljelző.
Főfelügyelő:	A Megyei Kormányhivatal területileg illetékes, szarvasmarha-tenyésztési főfelügyelője.
Járási főállatorvos:	A Járási Állat-egészségügyi és Élelmiszerlánc-ellenőrző Hivatalt vezető járási főállatorvos a közigazgatási hatósági ügyekben elsőfokú jogkörben jár el, irányítja és ellenőrzi az adott járásban az ENAR működését, igazolja az ENAR bizonylatokon az útmutatóban foglaltak szerinti esetekben a TIR, ENAR eseményeket.
Koordinátor:	Az illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági hatóság által kijelölt hatósági állatorvos, aki irányítja és ellenőrzi az adott megyében a TIR és az ENAR működtetését.
Körzeti kapcsolattartó állatorvos	Az illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági hatóság által kijelölt, illetve megbízott állatorvos, aki a megyei körzetbe sorolt tenyészetek esetében az ENAR működtetésével kapcsolatos feladatokat kizárólagosan végezheti.
Magyar ENAR szám:	Az egyed megjelölésére és azonosítására használt, Magyarország ISO kódjéből (HU), és tíz számjegyből álló egyedi kód.
Megyei élelmiszerlánc-biztonsági hatóság:	A Megyei Kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági kérdésekben illetékes főosztálya
MgSzH:	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal.
NÉBIH	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (cím: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.). 2012. március 15-től az MgSzH jogutódja
Önálló tenyészet:	Olyan állattartó/kereskedő vagy karantén típusú, szarvasmarhát és/vagy sertést tartó tenyészet, amelyben az illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági hatóság engedélyével az állattartó saját maga vagy megbízottja útján látja el az ENAR-ral kapcsolatos feladatokat.

A Szarvasmarhák Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerének (továbbiakban ENAR) keretében történik a szarvasmarhák nyilvántartása. Az adatszolgáltatás a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló, a 12/2004. (I.31.), a 4/2009. (I.16) FVM és a 88/2013. (X.2.) VM rendeletekkel módosított, 99/2002. (XI.5) FVM rendeletben megadott módon történik. Ez a rendelet szabályozza a

szarvasmarha, bivaly és bölény fajokhoz tartozó állatok (továbbiakban együtt szarvasmarha) egyedi, hasznosítás módjától független jelölését és nyilvántartásba vételét.

Az állatvásárok (piacok) és a kiállítások üzemeltetője jogosult arra, hogy az ENAR-ral kapcsolatos minden feladatot maga végezzen, vagy megbízottjával (az ENAR felelőssel) végeztessen el. Természetesen egyúttal felelős is ezen feladatok végrehajtásáért. Ennek keretében gondoskodnia kell arról is, hogy mindazok az információk eljussanak a központi adatbázishoz, amelyek a rendszer rendeltetésszerű működéséhez szükségesek. Ez a feltétele annak is, hogy a kapott információk feldolgozása alapján a rendszer a szükséges szolgáltatásokat nyújtani tudja.

Jelen útmutató az állatvásárok (piacok) és a kiállítások ENAR felelősének részére készült.

Az adatszolgáltatás történhet űrlapok kitöltésével és azok beküldésével. Ha a Megyei Kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági kérdésekben illetékes főosztálya (vagy korábban igazgatósága) másképp nem rendelkezett, akkor a bizonylatokat a következő címre kell beküldeni:

NÉBIH, ENAR, 1537 Budapest, Pf. 397

További lehetőséget nyújt a NÉBIH Portálon a „webENAR” rendszer. Ennek alkalmazásával a bejelentések, űrlapok kitöltése és beküldése helyett, a megfelelő képernyő kitöltésével is elvégezhető. (Kivéve azokat a bejelentéseket, amelyekhez felelősségvállaló aláírása szükséges, ezek továbbra is csak űrlapon küldhetők be.) Az ilyen bejelentést az ENAR csak akkor fogadja el, ha hibátlan, ebben az esetben viszont azonnal regisztrálja.

Amennyiben eddig nem használták ezt a rendszert, de a jövőben élni kívánnak ezzel a lehetőséggel, akkor a NÉBIH honlapja (www.nebih.gov.hu) főoldalának bal oldalán, az E-ügyintézés ablakban a „Felhasználói kézikönyv” szövegre kattintással, megnyitható vagy letölthető a portálra történő bejelentkezésről információkat adó kézikönyv. Ez részletes tájékoztatást ad a teendőkről. Ha ezeket elvégezték, és a rendszer regisztrálta a felhasználót, akkor a továbbiakban a bejelentések bevitele minden esetben az „Ügyfélkapu bejelentkezés”-re kattintással indítható.

A bejelentések kezelése sürgősséggel is kérhető. Ilyen jelzéssel érkezett űrlap esetén a beérkezéstől számított 2 munkanapon belül elvégzik rögzítését és feldolgozását, és ha szükséges, a hibalevelet is postára adják. (Képernyőn bevitt bejelentés csak hibátlan lehet, feldolgozása mindig azonnal megtörténik, így a sürgős jelzésnek csak olyan felhasználók számára van jelentősége, akik új marhalevelet vagy útlevelet kérnek.)

Egy fontos változás a 88/2013. (X.2.) VM rendeletben foglaltaknak megfelelően: 2014. január 4. után a rendszer az eddigiektől eltérő új formátumú és tartalmú marhaleveleket állít ki. Ezek felső része, a 1934-es marhalevél, egyben az állat útleveleként is használható.

A rendszer üzemeltetésének segítésére ügyfélszolgálati irodák működnek a megyei élelmiszerlánc-biztonsági hatóságoknál, valamint az ENAR központban. A központi ügyfélszolgálati iroda postacíme: 1537 Budapest, Pf.: 397., telefonszámai: 06 (1) 3463-486 vagy 3463-487. Kérdéseket e-mail-ben is feltehetnek, az enarufsz@enar.hu címen.

2 Az adatszolgáltatás bizonylatai

Az adatok közléséhez az alábbiakban felsorolt két alapbizonylat (űrlap vagy a NÉBIH Portál képernyője) használható. Az űrlapok és a kitöltési útmutatók letölthetők és kinyomtathatók az ENAR honlapról (www.ENAR.hu).

2930	3130	Szarvasmarhák lezárult tartózkodásának jelentése
2931	3131	Szarvasmarhák lezárult tartózkodásának módosítása

A szarvasmarhák tartózkodását a piacon ill. a kiállításon a 2930 Lezárult tartózkodások bejelentése úrlapon, vagy a NÉBIH Portál 3130-as képernyőjén be kell jelenteni. Tévesen jelentett adatokat a 2931 Lezárult tartózkodások módosítása úrlapon, vagy a NÉBIH Portál 3131-es képernyőjén lehet módosítani.

A bejelentésekhez kapcsolódó hibák elhárítása

A számítógépes feldolgozásra beérkezett úrlapokat adatrögzítés után ellenőrzik. Az ellenőrzést követően a regisztrált hibák függvényében különböző visszajelzéseket küldünk a bizonylatot kitöltőknek. A regisztrált hibák következményüket tekintve kétfélék. Ennek megfelelően beszélünk ún. súlyos, illetve figyelmeztető hibáról. Mindkét esetben a rendszer hibaüzenetet küld, de úlys hiba esetén a bejelentést a rendszer nem fogadja el, azt meg kell ismételni. Figyelmeztető hiba esetén a bejelentést a rendszer elfogadja, a bejelentést megismételni nem kell, a hibás adat pedig módosító bizonylaton javítható.

- Ha az úrlapnak nincs sem súlyos (feldolgozást akadályozó) sem figyelmeztető hibája, akkor a bejelentést nyilvántartásba vesszük, és a kitöltő nem kap hibaüzenetet.
- Ha az úrlapnak (vagy tételsorának) van legalább egy súlyos hibája (ilyen lehet például egy hibás ENAR azonosítószám), akkor a bizonylat (vagy csak az adott tételsor) feldolgozását nem végzi el a rendszer. Ebben az esetben hibaüzenetet kap a bejelentő. A hibaüzenetben szerepel az összes hiba és a hibás adatok leírása. Ekkor, mivel az adatbázisba nem került be az adat, meg kell ismételni a helyes adatokkal a bejelentést, a hibaüzenethez mellékelt bizonylaton, a 2930-as úrlapon, vagy a 3130-as képernyőn.
- Ha a bizonylatnak nincs súlyos hibája, de van legalább egy figyelmeztető hibája, melynél hibajelzést kell adni, akkor a bizonylatot a rendszer feldolgozza, de készül hibaüzenet is. A hibaüzenet mellé a rendszer kinyomtat egy módosító bizonylatot, melyen lehetőség van a bejelentett adatokra hivatkozva az adatokat módosítani.

A képernyőn végzett bejelentéseket a rendszer azonnal ellenőrzi, és ha súlyos hibát talál, a bejelentést mindaddig nem fogadja el, amíg a bejelentő minden súlyos hibát ki nem javít. A súlyos hibákat piros, a figyelmeztető hibákat sárga háromszög jelzi a képernyőn a hibás rovat mellett, a hibaüzenetek a képernyő alján találhatóak.

3 A feladatok és a kapcsolódó adatszolgáltatások

A szarvasmarha ENAR által nyilvántartott események közül az állatvásárra (piacra) vagy kiállításra beszállított egyedek adatainak jelentése az állatvásár (piac), vagy a kiállítás ENAR felelősének feladata. Jelen fejezet az eseményekhez kapcsolódó jelentési kötelezettségeket foglalja össze.

Az állatvásárok és piacok ENAR felelőse köteles:

- a) az állatvásárra, piacra beszállított állatok jelölését és marhalevelét ellenőrizni;
- b) a beszállított állatok adatait az országos adatbázisnak jelenteni;
- c) nyilvántartást vezetni a beszállított és kiszállított állatokról.

A 2010. szeptemberétől megváltozott bizonylati rend következtében, 2010.09.01-től a letölthető úrlapok esetében már csak az új, [www.enar.hu-ról](http://www.enar.hu) letöltött bizonylatokon fogad el a rendszer adatbejelentést.

A feladatok határidői a 4. fejezetben találhatóak.

3.1 A beszállított állatok adatainak jelentése

Állatvásárra (piacra) vagy kiállításra beszállítani csak ENAR füljelzővel megjelölt és ezzel azonos ENAR számot tartalmazó érvényes marhalevellel rendelkező szarvasmarhát szabad. A nyilvántartásba vett egyedekről a rendszer Marhalevelet állít ki. A 2013. év végéig kiállított marhalevel két részből, egy Igazolólapból és egy Ellenőrző szelvényből áll. 2002. decemberéig

a sárga-barna színű 1041-1042 azonosítószámú Nyilvántartási Igazolólap volt érvényes, 2003. januárjától a zöld színű 1926-1927 Belföldi Marhalevél – Igazolólapot állította ki a rendszer. 2014. január 5-től kezdve már három részből álló marhalevél készül. Ez a 1934-es voltaképpeni marhalevél mellett egy Beérkezés-Bejelentő és egy Kikerülés-Bejelentő szelvényből áll. Az állatot mindig a szelvényvel ill. a szelvényekkel egybefüggő marhalevél kíséri a piacra ill. a kiállításra.

Az ENAR felelősnek ellenőriznie kell, hogy a beérkezett szarvasmarhának a marhalevélen található azonosítója megegyezik-e az állat füljelzőjén található azonosítóval. Ennek alapján tölti majd ki az állatok tartózkodásáról a 2930 Szarvasmarhák lezárult tartózkodásának jelentése űrlapot, és küldi be az ENAR központba feldolgozásra, vagy végzi el a bejelentést a 3130-as képernyőn. Sem a marhalevéltre, sem a szelvényekre nem szabad semmit sem írni, az egybefüggő marhalevelet az állat kiszállításakor az egyeddel kell továbbítani.

Egy bizonylaton több állat tartózkodását lehet jelenteni, de csak akkor, ha a tartózkodási időintervallum azonos (vagyis mindegyik állat ugyanazon a napon érkezett be, és ezt követően azonos napon került ki).

Amennyiben az állat elvész, elhullik, vagy leölik az állatvásár (piac) vagy a kiállítás területén, vagy vágóhídon kívüli kényszervágásra került, akkor meg kell adni az állat kiesésének kódját a bizonylat kitöltési utasításában megadott módon.

3.2 A beszállított állatok adatainak módosítása vagy törlése

Amennyiben a regisztrált bejelentést követően derül ki, hogy a bejelentett tartózkodási időszak, vagy kiesési kód nem valós, akkor a 2931 Szarvasmarhák lezárult tartózkodásának módosítása űrlapon, vagy a NÉBIH Portál 3131-es képernyőjén lehet a megadott adatokat módosítani. Minden állatra külön bizonylatot kell kitölteni.

Amennyiben az ENAR szám nem helyes, akkor először törölni kell a regisztrált lezárult tartózkodást, utána újként be kell jelenteni a helyes ENAR számot a 2930 Szarvasmarhák lezárult tartózkodásának bejelentése űrlapon, vagy a NÉBIH Portál 3130-as képernyőjén.

4 Határidők

Esemény	Felelős	Határidő
A beszállított állatok adatainak jelentése	ENAR felelős	Az ott- tartózkodás lezárulását követő 7 napon belül
A tartózkodási helyen történt elhullások, (kényszervágások, stb.) jelentése	ENAR felelős	Az esemény bekövetkezését követő 7 napon belül

5 Az űrlapon történő adatszolgáltatás néhány általános formai és tartalmi követelménye

Az ENAR zavartalan működése csak akkor biztosítható, ha az adatszolgáltatás gyors, pontos, és megbízható, továbbá az adatszolgáltatók munkája a tartalmi követelmények mellett kielégíti az alapvető formai követelményeket is. E követelmények betartásával az űrlapok kitöltője saját magát is sok felesleges munkától kímélheti meg. Elég arra gondolni, hogy a hibásan vagy olvashatatlanul kitöltött űrlapokat az adatbázis üzemeltetője kénytelen visszaküldeni javításra vagy újra kitöltésre. Még rosszabb a helyzet, ha a hiba nem szembetűnő, és valamely adat hibásan kerül be az adatbázisba. Ez a későbbiekben esetleg több lépéses, fáradságos javítási feladatokat ró mind az adatszolgáltatóra, mind a számítógépes rendszer üzemeltetőire. A munka valamennyi résztvevőjének közös érdeke tehát, hogy az űrlapok formailag kifogástalanul kitöltve, és tartalmi hibáktól is mentesen kerüljenek az adatbázishoz.

5.1 Formai követelmények

- A bizonylatokat golyóstollal kérjük kitölteni.
- Minden szöveget nyomtatott betűkkel kell írni.
- A beírt számok legyenek egyértelműen olvashatók (pl. az 1-es és a 7-es semmiképpen se legyen összetéveszthető).
- Azokban a rovatokban, amelyek függőleges vonalakkal vannak felosztva, két vonal között mindig csak egyetlen számot, betűt vagy írásjelet kérünk beírni. A szöveg sohasem lehet hosszabb, mint amennyi így a rovatba beírható.
- A kitöltést célszerű minden esetben az első osztásközben kezdeni.